

"Kur'ân-ı Kerim'in bu cümlede maraz kelimesini mef'ul değil, temyiz şeklinde kullanması neye işaretler?" sorusunu ve cevabını izah eder misiniz?

"S - Kur'ân-ı Kerimin bu cümlede maraz kelimesini mef'ul değil, temyiz şeklinde kullanması neye işaretler?"

"C - Münafıkların batınî ve kalbî olan marazları, sanki zahire çıkmış ve bütün amellerine ve fiillerine sirayet etmekle, onların vücutları tamamıyla maraz kesilmiş olduğunu ifade etmek için, ,kelimesi مَرَضًا temyiz olarak kullanılmıştır. Evet, olduğu ul'mef kelimesi مَرَضًا takdirde bu mânâyı ifade etmez. Çünkü o vakit ziyadelik, yalnız maraza taallûk eder."(1)

Mef'ûl; kendisine iş yapılanı bildiren, fiilden etkilenen isimdir. Harekesi üstün (ˆ) ya da üstün tenvin olur (ı). Fiile *ne, kimi, neyi, neye* sorusunu sorduğumuzda, aldığımız cevap **mef'ûl**dür.

Mesela "Öğrenci dersi yazdı." (*Neyi yazdı?*) bu cümlede mef'ul "**dersi**" kelimesidir.

Temyiz: Çeşitli manalar kastedilmeye elverişli önceki isimden asıl maksadın ne olduğunu açıklamak üzere, zikredilen mansûb ve nekre isme **temyiz** denir. Temyizin açıkladığı bir önceki isme de mümeyyez adı verilir.

Mesela, "Bir kilo üzüm satın aldım." Bu cümlede "Bir kilo satın aldım" dediğimiz zaman, bunu duyan kimse "satın aldım" ile neyi kastettiğimizi, yani bir kilo şeker mi, yağ mı üzüm mü satın aldığımızı anlayamaz. Her birini anlamak mümkündür.

Fakat buna (üzüm) lafzını ilâve edecek olursak, cümleden müphemlik (belirsizlik) kalkar, dinleyen neyi kastettiğimizi anlar.

Ayette örnekteki üzüm yerine "**maraz**" kelimesi getirilmiştir.

"Allah onların hastalıklarını artırdı." (Bakara, 2/10)

(1) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Bakara Sûresi, 9 ve 10. Âyetin Tefsiri.](#)